

Muudatustaotluse sõnastusabi kavand

Nr	Artikkel	Seadus	Märksõnad:	Kirjeldus
X	X	(NpSG)	- Uute psühhoaktiivsete ainete seaduse (NpSG) edasine arendamine - Dilämmastikoksiidi (N₂O), gamma-butürolaktooni (GBL) ja 1,4-butaandiooli (BDO) (tuntud ka kui korgijoogid) väljalaskmise piirang, et vältida nende väärkasutamist.	- Dilämmastikoksiidi, GBLi ja BDO lisamine NpSG uude lisasse, et kaitsta rahvatervist dilämmastikoksiidi väärkasutamise eest meelelahutuslikul eesmärgil, ning GBLi ja BDO lisamine meelelahutuslikul eesmärgil kuritarvitamiseks või kuritegude toimepanemiseks (eelkõige seksuaalkuriteod, mille puhul neid nimetatakse ka korgijookideks või vägistamisjookideks). - Käitlemiskeeld dilämmastikoksiidi puhul seoses üle 8 g dilämmastikoksiidi sisaldavate mahutitega ning käitlemiskeeld GBL/BDO puhul seoses puhta aine või valmististega, mille sisaldus on 20 % või rohkem. See kehtib ainult niivõrd, kuivõrd see ei hõlma käitlemist tunnustatud kaubanduslikel, tööstuslikel ja majanduslikel eesmärkidel, võttes arvesse nende tööstuslikku kasutamist lahtiste kemikaalidena. - Eelkõige laste ja noorte kaitseks: dilämmastikoksiidi puhul: <u>kõik</u> pakendi suurused ja GBL/BDO puhul puhta aine või valmististe puhul, mille sisaldus on 20 % või rohkem: - alaealistele müümise, ostmise ja omamise keeld - Kehtestatakse üldine lõppkasutajatele müügiautomaatide ja postimüügi teel müügi keeld. - Erand: kui ained sisalduvad valmistises või mahutis, millest aine eemaldamine ilma ebaproportsionaalse pingutuseta oleks tehniliselt võimatu (nt eeltäidetud pihustuskreem)

Eelnõu – punkt X

(kolme psühhoaktiivse aine (naerugaas, GBL ja BDO) allutamine NpSGle)

Artikli X järele lisatakse järgmine artikkel Xa:

„Artikkel Xa Uute psühhoaktiivsete ainete seaduse muutmine¹

21. novembri 2016. aasta uute psühhoaktiivsete ainete seadust (föderaalne ametlik väljaanne I, lk 2615), mida on viimati muudetud 21. juuni 2024. aasta määruse (föderaalne ametlik väljaanne 2024 I nr 210) artikliga 1, muudetakse järgmiselt.

1. § 2 Punkt 1 sõnastatakse järgmiselt:

„1. Uus psühhoaktiivne aine

- a) aine või valmistis, mis kuulub ühte I lisas loetletud ainerühma; või
- b) II lisas loetletud aine või sellise aine valmistis, kui sellel ainel või valmistisel on II lisa 2. veerus loetletud omadused;”

2. § 3 muudetakse järgmiselt:

a) Lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„1) Keelatud on

- 1. kaubelda, lasta turule, valmistada, üle anda, omandada, omada või manustada teisele isikule § 2 lõike 1 punktis a nimetatud uut psühhoaktiivset ainet või § 2 lõike 1 punktis b nimetatud uut psühhoaktiivset ainet, millel on II lisa 3. veerus sätestatud omadused;
- 2. kaubelda § 2 lõike 1 punktis b nimetatud uue psühhoaktiivse ainega postimüügi teel või iseteeninduses müügiautomaatides, lasta see turule, viia see seaduse reguleerimisalasse või seda omandada;

¹Eelnõust on teatatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiviga (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

3. tarnida § 2 lõike 1 punktis b nimetatud uut psühhoaktiivset ainet alla 18-aastastele isikutele või teha see kättesaadavaks alla 18-aastastele isikutele otsetarbimiseks;
4. omandada või vallata alla 18-aastase isikuna § 2 lõike 1 punktis b nimetatud uut psühhoaktiivset ainet.“

b) Lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

aa) lõigus 1 asendatakse lõpus olev sõna „ja“ komaga;

bb) lõigu 2 lõpus olev punkt asendatakse sõnaga „ja”.

cc) lisatakse järgmine lõik 3:

„3. Lõike 1 punktides 2–4 osutatud toimingud, kui need toimuvad manustamisviisides, mille puhul oleks tehniliselt võimatu vastavat uut psühhoaktiivset ainet eemaldada ilma ebaproportsionaalsete jõupingutusteta.

3. Paragrahvi 6 esimeses lauses asendatakse sõnad „§ 7 lõige 11“ sõnadega „§ 20, esimene lause“.

4. Paragrahvis 7 asendatakse koma ja sõnad „ehituseks ja“ sõnadega „ja jaoks“, sõnad „ja tarbija kaitseks“ jäetakse välja ning sõnad „I lisas esitatud ainerühmade loetelu“ asendatakse sõnadega „I lisas esitatud ainerühmade loetelu ja II lisas esitatud ainete loetelu“.

5. Lisast saab I lisa.

6. Lisatakse järgmine II lisa:

II lisa.

Maailma Terviseorganisat siooni rahvusvahelised mittekaubandusl ikud nimetused (INN)	Aine või valmistise omadused	Uue psühhoaktiivse aine omadused	muud mittekaubandu slikud või tavanimetused	kemikaali nimetused vastavalt Rahvusvahelise Puhta Keemia ja Rakenduskeemia Liidu (IUPAC) nomenklatuurile	Euroopa Ühenduse (EÜ) number
1,4-butaandiool	Aine: Puhas aine Valmistised: Mis tahes valmistis, mis sisaldab üle 20 %	Iga aine	BDO, tetrametüleenglü kool, 1,4- butüleenglükool, 1,4- dihüdoksübutaa n, B1D, Sucol B, diool 14B, 1,4- BD	butaan-1,4-diool	203-786-5
γ-butürolaktoon	Aine: Puhas aine Valmistis: Mis tahes valmistis, mis sisaldab üle 20 %	Iga aine	Gamma- butürolaktoon, GBL, butüro-1,4- laktoon, dihüdrofuraan-2- oon, 1-oksa- tsüklopentaan-2- oon, 4-butanoliid	oksolaan-2-oon	202-509-5
Dilämmastikoksiid	Aine: Puhas aine Valmistised: Iga valmistis	Pakendamine mahutisse, mille maht on üle 8 g	dilämmastikoksii d, dilämmastikmon ooksiid, asooksiid, E 942	Dilämmastikoksiid	233-032-0,

Põhjendus

Seoses punktiga 1

Uue psühhoaktiivse aine õiguslik määratlus paragrahvi 2 lõikes 1 sõnastatakse uuesti.

Paragrahvi 2 lõike 1 uuesti sõnastamisega hõlmab see õiguslik määratlus tulevikus nii aineid ja nende valmistisi, mida saab liigitada ühte I lisas loetletud ainerühma (punkt a), kui ka II lisas loetletud aineid ja nende valmistisi (punkt b).

§ 2 Punkti 1 alapunkt a vastab eelmisele määratlusele. See õiguslik määratlus hõlmab ka kõige sünteetilisemalt toodetud aineid, mida mõnikord nimetatakse sünteesnarkootikumideks, teaduskemikaalideks või seaduslikeks uimastiteks. Mõned neist on uued ained, mida uimastituru osalised toodavad spetsiaalselt selleks, et vältida seadusega juba hõlmatud ja keelatud aineid, ning mõned on ained, mille on välja töötanud farmaatsiatööstus, kuid mida ei ole nende psühhotroopsete kõrvaltoimete tõttu edasi arendatud ravimite toimeaineteks. Neid iseloomustab asjaolu, et neid võib liigitada ühte I lisas loetletud ainerühmadest.

Lisaks uutele psühhoaktiivsetele ainetele, mille suhtes juba kohaldatakse uute psühhoaktiivsete ainete seadust (NpSG), kujutab endast üha suuremat ohtu rahvatervisele psühhoaktiivsete tööstuskemikaalide väärkasutamine. Nende väärkasutamine on seotud tõsiste terviseriskidega, mida võib olla raske hinnata. Täielikult tühjendamata mahutite, näiteks dilämmastikoksiidi mahutite plahvatused ja süttimine ohustavad ka jäätmekäitlusettevõtete töötajate tervist. Lisaks võivad nende ainete kasutamisel tekkivad pakendijäätmed kahjustada kõrvaldamise ajal kasutatavaid sortimis- ja ringlussevõtuseadmeid.

Laialdase seadusliku kasutuse tõttu ei sobi need ained, millest mõnega kaubeldakse suurtes kogustes, Saksamaa narkootiliste ainete seadusega (BtMG) hõlmamiseks. Sellisel liigitamisel oleks märkimisväärne mõju nende transpordile, eelkõige sellest tulenevate loa- ja väga väikesemahuliste aruandlusnõuete tõttu. Selle tagajärjel esineb nende psühhoaktiivsete tööstuskemikaalide puhul õiguslik ja kriminaalvastutuse lünk, mis tuleb kõrvaldada nende lisamisega NpSG-sse. Kuna NpSG kehtiv lisa ei sisalda ainerühmi, millesse saab psühhoaktiivseid tööstuskemikaale liigitada, tuleb NpSG-le lisada teine lisa (II lisa), milles on loetletud üksikud ained. Erinevalt NpSG eelmisest lisast, milles on määratletud ainerühmad, on II lisas loetletud üksikud ained positiivse loeteluna vastavalt BtMG klassifikatsioonile. Võttes arvesse nende psühhoaktiivsete ainete mitmesuguseid seaduslikke kasutusviise, tuleks juhul, kui nendega kaubeldakse tarbekaupadena, nende kasutamine koostisainena teatavates kontsentratsioonides, mis on määratletud II lisa 2. veerus, õiguslikust määratlusest välja jätta. Nende toodete, näiteks GBLi sisaldavate küünelakieemaldajate

kasutamist ei tohiks ainete lisamisega takistada ega raskendada. Seaduse ainus eesmärk on vältida nende kuritarvitamist meelelahutusliku väärkasutuse eesmärgil ja mitte piirata nende laialdaselt tunnustatud kasutamist muudel eesmärkidel. Näiteks ei kuulu GBLi ja BDOD sisaldavad tooted § 2 lõike 1 punkti b õigusliku määratluse alla, kui aine kontsentratsioon tootes on nii väike, et selle kuritarvitamine meelelahutuslikul eesmärgil on ebatõenäoline, kuna aine kontsentratsioon sellises preparaadis on psühhoaktiivse mõju jaoks liiga väike.

Paragrahvis 7 sätestatud tingimustel peaks olema võimalus määrusega laiendada II lisa täiendavate psühhoaktiivsete ainete lisamiseks, kui see on teaduslike teadmiste kohaselt vajalik nende psühhoaktiivsete ainetena kasutamise viisi, nende ebaõige kasutamise ulatuse ning otsese või kaudse ohu tõttu rahvatervisele. Paragrahvi 7 kohane korralduste andmise õigus hõlmab ka II lisa veergude 2 ja 3 muutmist.

Teise lõigu kohta

Lisades II lisa loetletud ained ja nende valmistised uute psühhoaktiivsete ainete määratlusse § 2 lõike 1 kontekstis, kui II lisa 2. veerus loetletud omadused on täidetud, laiendatakse nende suhtes uute psühhoaktiivsete ainete käitlemise halduskeeldu (§ 3 lõige 1). Keeld annab võimaluse need tooted konfiskeerida ja hävitada, võttes seega arvesse erinõuet kaitsta rahvatervist ilma tarbijaid kriminaliseerimata. Halduskeelu eesmärk on piirata nende ainete levitamist meelelahutusliku kuritarvitamise eesmärgil ning piirata nii palju kui võimalik nende tarbimist ja kasutamist meelelahutusliku kuritarvitamise eesmärgil.

Vastavalt NpSG kavatsusele ulatub valdamise ja omandamise halduskeeld siiski kaugemale §-s 4 sätestatud karistusõiguse normidest. II lisaga hõlmatud psühhoaktiivsete tööstuskemikaalide laialdase kohaldamise tõttu on siiski vaja piirata halduskeelu kohaldamisala. Selleks nähakse teises lauses ette, et esimeses lauses kirjeldatud halduskeeldu kohaldatakse II lisa loetletud ainete ja neid sisaldavate valmististe suhtes üksnes juhul, kui on täidetud üks teises lauses loetletud variantidest, st kui need vastavad II lisa 3. veerus loetletud omadustele (lõige 1). Näiteks dilämmastikoksiidi puhul ei hõlma see pakendisuurusi, mida kasutatakse erasektoris korrapäraselt muuks otstarbeks kui meelelahutuslik kuritarvitamine. Näiteks vahukoore vahustamiseks kasutatakse regulaarselt kuni 8 g sisuga täitekoguseid.

Halduskeeld kehtib ainult dilämmastikoksiidi kapslite suhtes, mille sisaldus on üle 8 g, kuna ei saa eeldada, et väiksemat kogust saab kasutada meelelahutusliku kuritarvitamise eesmärgil.

Selleks et võidelda isegi väiksemate koguste tarbimise vastu meelelahutusliku kuritarvitamise eesmärgil ning eelkõige kaitsta noori paremini kiire ja anonüümse

juurdepääsu eest uutele psühhoaktiivsetele ainetele, on tervise ning laste ja noorte kaitse huvides ette nähtud, et isegi selliseid uusi psühhoaktiivseid aineid, mis ei vasta II lisa 3. veerus sätestatud omadustele, ei tohi müüa, turule lasta ega tuua seaduse kohaldamisalasse postimüügi teel ega müügiautomaatides iseteeninduse korras (lõige 2). Lisaks kohaldatakse turustuskanalist olenemata ranget keeldu müüa alla 18-aastastele isikutele, osta ja omada alla 18-aastaste isikute poolt, neile isikutele või nende jaoks (lõige 3).

Mõistet „postimüük“ tuleb mõista ka nii, et see hõlmab internetipõhist jaemüüki. Praktikas on selle eesmärk välistada laialdased turustuskanalid, kuna märkimisväärne osa psühhoaktiivsete ainetega kauplemisest toimub praegu internetis. Mõnel juhul on ained kättesaadavad ka iseteeninduslikes müügiautomaatides. Üksnes lõike 1 esimeses lauses kirjeldatud keelu selgesõnalise kohaldamisega nendele turustamisviisidele saab piirata nende ainete kättesaadavust.

Postimüügi- ja müügiautomaatide keeld on tihedalt seotud keeluga väljastada tooteid noortele, et vähendada üldist kättesaadavust rahvatervise, laste ja noorte kaitse huvides. Neid müügikanaleid võivad eriti kasutada noored, et vältida vanusepiirangut. Vanusepiirang ise on mõeldud eelkõige selleks, et kaitsta seda haavatavat rühma selliste ainete tarbimisest tulenevate tervisemõjude eest. Seetõttu on kõnealusele rühmale nende üldise müügikeelu kehtestamine õigustatud.

Erand põhimõttelisest postimüügi- ja müügiautomaatide keelust ning alla 18-aastastele isikutele müümise ning alla 18-aastaste poolt omamise ja ostmise keelust tehakse juhtudel, kui aine on manustamisvormis (mahuti, valmistis jne), milles oleks tehniliselt võimatu vastavat ainet eemaldada ilma ebaproportsionaalsete jõupingutusteta. Näiteks kasutatakse dilämmastikoksiidi propellendina vahustamiseks. Dilämmastikoksiidi kapslid on kindlalt mahutitesse paigaldatud ja sisaldavad ainult väikest kogust dilämmastikoksiidi. Siinkohal dilämmastikoksiidile juurdepääsuks vajalikud jõupingutused (näiteks purgi lõikamine ja seejärel kapslis leiduva väikese koguse eemaldamine) oleksid ebaproportsionaalsed sellest saadud psühhoaktiivse aine kogusega. Arvestades nende toodete sagedast kasutamist igapäevaelus, oleks eriti ebaproportsionaalne välistada need postimüügist, näiteks seoses toidu jaemüügiteenustega, või noorte poolt kasutamisest. Seevastu kreemipihustipurkide puhul, millele kapslid on kruvitud, kehtib midagi muud. Siin on võimalik dilämmastikoksiidi eemaldada väga väheses vaevaga.

Lisaks ei mõjuta lõike 1 kohased erandid keelust vastavalt § 3 lõikele 2.

Kolmanda lõigu kohta

Föderaalne kriminaalpolitseiameti seadus (Bundeskriminalamtgesetz, BKAG) sõnastati uuesti 1. juuni 2017. aasta föderaalne kriminaalpolitseiameti seaduse ümberkorraldamise seadusega (BGBl. I lk 1354). Seetõttu tuleks viide BKAGle parandada.

Neljanda lõigu kohta

Paragrahvi 7 kohane õigus anda välja määrusi säilitab õigusliku olukorra seoses uute psühhoaktiivsete ainetega ja laiendab seda, et lisada võimalus muuta II lisa loetletud ainete loetelu föderaalne tervishoiuministeeriumi määrusega, mis nõuab Bundesrati nõusolekut kokkuleppel föderaalne sise- ja koduministeeriumi, föderaalne justiitsministeeriumi ja föderaalne rahandusministeeriumiga ning pärast konsulteerimist ekspertidega, kui see on teaduslikult vajalik nende psühhoaktiivsete ainetena kasutamise viisi, nende ebaõige kasutamise ulatuse ning otsese või kaudse ohu tõttu rahvatervisele. Samal ajal tuleb ajakohastada Saksamaa föderaalministeeriumide nimetusi, vt kohustuste kohandamise seaduse § 1 lõiget 2.

Viienda lõigu kohta

Eelmine lisa muutub I lisaks.

Kuuenda lõigu kohta

Uus II lisa sisaldab üksikuid aineid, mida nende keemilise struktuuri tõttu ei saa liigitada ühte I lisa esitatud ainerühma. Käesoleva seaduse eelnõuga lisatakse uude II lissasse dilämmastikoksiid (N_2O /dilämmastikoksiid), 1,4-butaandiool (BDO) ja γ -butürolaktoon (GBL) ning seega kohaldatakse nende suhtes NpSG eeskirju.

Dilämmastikoksiidi meelelahutuslik tarbimine suureneb. Võimalikke ohte rahvatervisele on palju ja neid tuleb tõsiselt võtta, eriti ühiskonna haavatavate liikmete puhul.

Euroopa Liidu Uimastiamet annab oma väljaandes „Recreational nitrous oxide use in Europe: situation, risks, responses“ (Dilämmastikoksiidi meelelahutuslik kasutamine Euroopas: olukord, riskid, vastumeetmed), kättesaadav aadressil https://www.euda.europa.eu/sites/default/files/pdf/14854_en.pdf, teada dilämmastikoksiidi harrastustarbimise suurenemisest.

Dilämmastikoksiidi sissehingamisel kogeb kasutaja mõne sekundi pärast lühiajalist eufooriat, mis hõlmab kergeid hallutsinatsioone ning soojuse- ja õnnetunnet. Intensiivse ägeda tarbimise korral on oht teadvuse kaotamiseks. See muutub eriti riskantseks, kui kasutajad soovivad suurendada mõju intensiivsust, tõmmates näiteks dilämmastikoksiidiga täidetud kilekoti üle pea. Sellistel juhtudel on kasutaja teadvuse kaotamise korral lämbumisoht suur. Vahetult gaasipadrunist tarbides on oht külmakahjustuse tekkeks, kui nahk puutub padruniga kokku, kuna see jahtub kiiresti temperatuurini $-55\text{ }^{\circ}\text{C}$, samuti gaasirõhust tingitud kopsukoe vigastuste tekkeks. Leiti, et pikaajaline kokkupuude dilämmastikoksiidiga on seotud ka B12-

vitamiini varude vähenemisega, mis põhjustab megaloblastilist aneemiat ja seljaaju kahjustusi. Kahjustused võivad mõjutada ka närve, mis vastutavad lihaste kontrollimise eest. Segakasutus teiste ravimitega (nagu opiaadid või bensodiasepiinid) toob kaasa lisariske. See tähendab, et on vaja võtta õiguslikke meetmeid, et kaitsta elanikkonna, eelkõige laste ja noorte tervist ebaõige tarbimise eest meelelahutusliku kuritarvitamise eesmärgil.

Dilämmastikoksiidi puhul toimub tarbimine meelelahutusliku kuritarvitamise eesmärgil tavaliselt gaasiga täidetud õhupallide kaudu, mis täidetakse tavaliselt 640 g kuni 2 kg mahuga dilämmastikoksiidi balloone abil. Need tarnitakse sageli koos tarvikutega, nagu näiteks õhupallid ja kummivoolikud. Mõnikord on mahutid värvilise disainiga ja dilämmastikoksiidi maitsestatakse düüside abil.

Vastavalt teaduse ja tehnoloogia praegusele tasemele on dilämmastikoksiidil laialdaselt tunnustatud kasutus kaubanduslikel, tööstuslikel ja teaduslikel eesmärkidel. Näiteks kasutatakse dilämmastikoksiidi toidutehnoloogias toidulisandina propellendina piimatoodete (nt vahukoore) vahustamiseks. Keemiatööstuses ei ole dilämmastikoksiidil olulist kasutust. Dilämmastikoksiidi toodetakse siin aga kõrvalsaadusena, mis eraldub otse või enamasti hävitatakse nüüd kasvuhoonegaasina heitgaaside puhastussüsteemides. Lisaks on sissehingatav dilämmastikoksiid retseptiravim ja seda käitleb vastavalt farmaatsiatööstus. Ravimina ravimiseaduse § 2 lõigete 1, 2, 3a ja lõike 4 esimese lause tähenduses saab seda omandada ainult retsepti alusel ja see on § 1 lõike 2 punkti 2 kohaselt NpSG kohaldamisalast välja jäetud.

II lisa 3. veerus reguleeritud omadused vabastavad kuni 8-grammised üksikud padrunid § 3 lõike 1 esimeses lauses sätestatud halduskeelust. Sellega seoses jääb eelkõige lubatuks nende tarnimine näiteks supermarketites. Paragrahvi 3 lõike 1 teise lause regulatsioon välistab siiski muu hulgas postimüügi ja müügiautomaatide varustamise, samuti tarnimise, valdamise ja ostmise alla 18-aastaste isikute poolt või neile, välja arvatud juhul, kui seda tehakse viisil, mis ei võimalda vastavat ainet eemaldada ilma ebalproportsionaalsete jõupingutusteta. Suuremate mahutite kasutamine tööstuses tunnustatud otstarbel on endiselt vabastatud § 3 lõike 2 punkti 1 kohasest keelust. Pidades silmas ühelt poolt rahvatervise kaitset ja teiselt poolt 7–8 g dilämmastikoksiidiga täidetud padrunit laialdast kasutamist vahukoore valmistamiseks tarbijate seas, on selle piirnormi kehtestamine asjakohane. Kui keelata tavapäraselt vaba aja veetmiseks kasutatavad pudelisuurused, tõusevad keskmised hinnad tarbimisühiku kohta märkimisväärselt, kuna jaemüügipunktides pakutavate padrunit ostukulud on suuremad. See muudab tarbimise vähem atraktiivseks ja vähendab nõudlust.

GBL ja BDO on psühhoaktiivsed tööstuskemikaalid, millel on laialdased seaduslikud kasutusala. Neid kasutatakse muu hulgas tööstus- ja tootmisprotsessides, samuti paljudes tarbekaupades šellaki ja vaikude lahustitena, puurimisõlide lisaainetena, värvieemaldites ja tekstiiltoodete lisaainetes ning atsetoonivabade küünelakieemaldajate koostisosadena.

Nagu dilämmastikoksiidi, kasutatakse ka GBLi ja BDO-d meelelahutuslikuks kuritarvitamiseks. Selline kasutamine meelelahutuslikul eesmärgil hõlmab nii tahtlikku enesemürgistust kui ka manustamist kolmandatele isikutele, et kasutada ära ainete joovastavat toimet (korgijoogid). Kaks eelravimit GBL ja BDO, mille enda psühhoaktiivne toime on väike või puudub, muundatakse inimkehas psühhoaktiivseks aineks gamma-hüdroksüvõihappeks (GHB). GHB on Saksamaal heaks kiidetud narkolepsia raviks. See on annusest sõltuv neuromodulaator, millel on joovastav toime. GHB on loetletud BtMG III lisas ning seda võib välja kirjutada ja turustada ravimina kooskõlas narkootiliste ainete seaduse sätetega. Lähteainetega BDO ja GBL on seotud märkimisväärsed rahvatervise ohud, mis tulenevad liigsest tarbimisest põhjustatud GHB mürgistuse ohust, mis võib tekitada kooma, bradükardia ja hüpotermia. Nii GHB kui ka selle lähteained GBL ja BDO on Saksamaal muutumas üha olulisemateks uimastiteks. Nende mõju võib võrrelda alkoholi või bensodiasepiinide mõjuga. GBLi või BDO krooniline kasutamine kujutab endast samuti sõltuvuse ohtu. Kuna psühhoaktiivne GHB on vees ja alkoholis lahustuv ning võib põhjustada tahtejõu puudumist ja sellele järgnevat mälukaotust, väärkasutatakse GBLi ja BDO-d mitte ainult meelelahutuslikuks kuritarvitamiseks, vaid ka uimastitena seksuaalkuritegudes (nn vägistamisjoogid) ja varavastastes kuritegudes. Kuna keha lagundab GHB kiiresti, on raske tõendada, et seda on võetud või manustatud, eriti kriminaalses kontekstis, mis kujutab endast täiendavat ohtu. Seetõttu ei ole Euroopas GBLi väärkasutamise kohta meelelahutusliku aina peaaegu üldse usaldusväärseid andmeid. Internetis avaldatud tarbijaaruannete, arvukate konfiskeerimiste ja sõltuvusnõustamise aruannete põhjal võib eeldada suurt hulka teatamata juhtumeid. Euroopa uimastiraportis 2024, mis on kättesaadav aadressil https://www.euda.europa.eu/sites/default/files/pdf/31875_en.pdf?602898, märgib Euroopa Liidu Uimastiamet, et 2022. aastal oli 11 ELi liikmesriigis ja Norras 16 GBLi ja BDOga seotud hädaolukorda. Siiski võib eeldada, et see arv ei ole representatiivne, kuna on oodata märkimisväärselt arvu teatamata juhtumeid, eriti seksuaalkuritegude puhul, kuna neist kas ei teatata või puudub (kohtuekspertiisi) seos GBLi/BDO/GHB-ga.

GBLi ja BDO lisamine II lisasse võimaldab muu hulgas keelata nende ainete turule laskmise, nendega kauplemise, nende tootmise ja nende lisamise seaduse kohaldamisalasse ning tagada nende ainete ohutuse, vältides seeläbi nende väärkasutamist meelelahutuslikul eesmärgil või kasutamiseks korgijoogina. Nii GBLi kui ka BDO suhtes kohaldatakse kaupade järelevalve raames vabatahtlikku Euroopa järelevalvesüsteemi (tööstuse ja kaubanduse vabatahtlik koostöö pädevate asutustega, eelkõige tolli uurimisbüroo ühise kaubaseirekeskuse ja föderaalse kriminaalpolitsei ametiga). Tänu korrapärasele ja usaldusväärsele koostööle Saksamaa keemiatööstuse ja kemikaalikaubandusega tegelevate ettevõtetega on järelevalvesüsteem andnud häid tulemusi selliste ainete tootmise ja nendega kauplemise kontrollimisel Saksamaal. Sellega seoses on meelelahutusliku kuritarvitamise vastu olemas meetmed, mida samuti kasutatakse. Kui aga tegemist on GBLi või BDO

väärkasutamisega, mille eesmärk on algusest peale meelelahutuslik kuritarvitamine, on selle Euroopa koostööpõhise seiresüsteemi piirid saavutatud.

Paragrahvi 3 lõike 1 esimeses lauses sätestatud keeld hõlmab puhast ainet ja valmistisi, mille BDO või GBL-i sisaldus on üle 20 %. Selle piirangu kehtestamise tulemusena jäävad NpSG kohaldamisalast välja mitmesugused tunnustatud kasutusala vastavalt teaduse ja tehnoloogia praegusele tasemele, näiteks küünelakieemaldajates ja fassaadipuhastusvahendites kui toodetes, mida tohib tarbijatele edasi anda. Seevastu BDOD või GBLi sisaldavale väidetavale puhastusvahendile, milles on suur protsent vastavat ainet, kohaldatakse tulevikus halduskeeldu ja see on § 4 tingimuste kohaselt karistatav.

Majanduslik mõju

Märkimisväärset mõju Saksamaa föderaalelarvele ei ole oodata. Kuna need kolm kemikaali on riigisiselt väga kättesaadavad, puudub oht illegaalse impordi juhtumite arvu suurenemisele tollis. Vajalikud tollikontrolli meetmed on vajalikud ka ilma õigusliku muudatuseta, sest riiki sisenevaid isikuid tuleb kontrollida ka muude keelatud ainete või esemete suhtes.

Kriminaalmenetlused, mille arv võib suureneeda, on iga Saksamaa liidumaa individuaalne vastutusala.